

Den perfekte embedsmand der blev grøn pioner

Foto: EUBCE/Wikimedia Commons

Frank Korsholm 25.03.2022

POLITIK & KLIMA // BOGANMELDELSE – Fhv. chef for TV-avisen, Susanne Hegelunds, portrætbog om Anders Eldrup er en virkelig spændende fortælling om en af de største reformatorer i det, vi normalt kalder for nyere historie, skriver Frank Korsholm, der fremhæver, hvordan bogen på bedste vis beskriver Eldrups bedrift med at samle den danske energisektor og de dramatiske kampe med den jyske energikæmpe, Elsam.

Anders Eldrup – samfundsreformator

Af Susanne Hegelund

Gyldendal. 450 sider

[Er udkommet](#)

Jeg har altid haft det lidt svært med biografier og portrætbøger. De starter typisk med, at hovedpersonen går så langt tilbage i sine aner som muligt og næppe overraskende viser det sig altid, at personens forældre og bedsteforældre har været jævne borgere. Håndværkere eller landmænd. De færreste er født med en guldske i munden.

En virkelig spændende fortælling om en af de største reformatorer i det, vi normalt kalder for nyere historie

Først efter ca. 100 sider når vi frem til hovedpersonens egentlige karriere. Det som vi kender dem for og som gør biografibøgerne interessante for os andre. Mønsterbruddet og starten til en lang glørværdig karriere, der har sat sine spor i danmarkshistorien, som i tilfældet med Anders Eldrup.

Fhv. chef for TV-avisen, Susanne Hegelunds, portrætbog om Anders Eldrup er ingen undtagelse, men til gengæld er det lange forspil om opvæksten på en større gård på Djursland og den tragiske ulykke med tabet af sin tvillingebror, optakten til en virkelig spændende fortælling om en af de største reformatorer i det, vi normalt kalder for nyere historie.

Bogomslag

Den perfekte embedsmand

Det er en god bog, der er kommet ud af de mange samtaler med finansministeriets embedsmand gennem næsten 30 år, som i 1991 kunne krone indsatsen med titlen af departementschef. En stilling han besad de efterfølgende ti år, til han satte sig i direktørstolen i DONG, og hvor han for alvor fik sat sine grønne fodafttryk og blev kendt i den brede offentlighed på godt og ondt.

Anders Eldrup var den perfekte embedsmand. Altid et skridt bag ministeren og altid loyal over for ministerens politik. Loyaliteten fornægter sig stadig ikke, og går man som læser efter at komme dybt ned i den politiske substans og ind bag facaden på de politiske aftaler, er det ikke den rigtige bog at læse.

Anders Eldrup ved nøjagtigt, hvor langt han vil gå, og han er ikke en person, der sparker baglæns efter sine tidligere politiske arbejdsgivere. Derimod vil han gerne fremhæve nogle få stykker. Ikke på bekostning af andre, men fordi de i Eldrups optik trods alt har raget op over de andre.

Det er Venstres finansminister [Henning Christophersen](#), der var finansminister i 1982-84, indtil han blev dansk EF-kommissær og satte sit præg på udviklingen af den økonomisk monetære union. Så er det Mogens Lykketoft, der var finansminister i Nyrup regeringen gennem det meste af 1990'erne, hvor altså Anders Eldrup var hans trofaste støtte som departementschef.

Anders Eldrup deler ikke ligefrem ud af *inside viden* om spillet bag de politiske kulisser, men alligevel nok til at forstå den dybe alvor i den økonomiske genopretning

Men derudover fremhæver Anders Eldrup også Svend Auken, som en der ragede op over de fleste andre. Auken så lang tid før nogen andre potentialet i den grønne omstilling, hvilket jo ikke bare har gjort, at Danmark i dag kan bryste sig af at have verdens største vindmølleproduktion, men også har betydet, at Anders Eldrup har været i stand til at skabe en grøn revolution i den danske energisektor og efterfølgende også skabt sig en gylden levevej ved bestyrelsesposter i den grønne sektor og rådgiver i CIP, Copenhagen Infrastructure Partners.

Den er sikkert ukendt af de fleste, men ikke desto mindre er den på vej til at blive måske verdensstørste grønne kapitalfond med omkring 300 ansatte og en kapital på 120 mia. kr. Et selskab, der er etableret af DONG's gamle guldfugle og ikke mindst af Jacob Baruël Poulsen, der var den egentlige årsag til, at Anders Eldrup i sin tid blev fyret med brask og bram af kammerherre Fritz Schur.

Bogen er interessant, og Susanne Hegelund fortæller Eldrups karriere i kronologisk rækkefølge. Blandt andet, hvordan han og den langt mere fandenivoldske embedsmandskollega, Jørgen Rosted, i slutningen af 1980'erne designede de kommende arbejdspensioner, og hvordan deres parløb førte til diverse budgetreformer og opstramninger, der først og fremmest havde til formål at rydde op efter 1970'ernes økonomiske morads under Anker Jørgensen, der med Knuds Heinesens ord var ved at føre Danmark ud over afgrunden.

Det undgik vi, takket være budgetbisserne i Finansministeriet og takket være de reformer, som Poul Schlüter gennemførte i de første år af firkloverregeringens levetid. Suspenderingen af dyrtidsportionerne, pensionsbeskatning og ikke mindst den faste kronekurspolitik.

Anders Eldrup deler ikke ligefrem ud af *inside viden* om spillet bag de politiske kulisser, men alligevel nok til at forstå den dybe alvor i den økonomiske genopretning. Hvor hans egne lodder ligger i den politiske vægtskål, får vi ikke at vide. Det må vi gætte os frem til og efter at have læst bogen, er det nok heller ikke så svært at ræsonnere sig frem til.

DONG og vindmøllerne

Efter 28 år i finansministeriet var det tid til et sporskifte. Rygterne om Eldrup som afløser for Holger Lavesen i Danmarks olie- og naturgasselskab havde stå på et stykke tid og bragt til tovs af ikke mindst denne artikels kontrafej i artikler i Børsen.

Bogen beskriver på bedste vis Eldrups bedrift med at samle den danske energisektor og de dramatiske kampe med den jyske energikæmpe, Elsam og dennes direktør, Peter Høstgaard-Jensen. Det er ikke for sarte sjæle, og selv om vi desværre kun får Eldrups ensidige udlægning af fusionerne i den danske energisektor, er det klart bogens mest interessante afsnit.

DONG Energy bliver skabt, og fra at være et noget støvet dansk naturgasselskab bliver det med Eldrups og senere Henrik Poulsens fortjeneste nu til en af Danmarks største virksomheder. Eldrup har som så mange andre set den amerikanske vicepræsident, Al Gores, [klimafilm](#) og derigennem også set lyset.

Fossile energikilder presser klodens gennemsnitlige temperatur i vejret, og derfor er der ingen vej udenom. Fremtidens energiforsyning skal baseres på vedvarende energi, og der skal ske en omkalfatring af alle de samfundssektorer, der udleder for meget CO₂.

Det er industrien, landbruget og transportsektoren, hvor Eldrup især har haft transporten inde under huden som formand for Elbilskommissionen, der har lagt sporene for beskatningen og udbredelsen af elbiler de næste ti år.

Eldrup og DONG startede med at aflyse et kulfyret kraftværk i det gamle Østtyskland og dermed begyndte reformationen for alvor. Der skulle nu satses på vindmølle og især på havvindemølleparker, som DONG er blevet verdensmester i.

Den dramatiske fyring

Med de fire guldfugle ved sin side, går det nu stærkt – og nok også for stærkt. I hvert fald underlader Anders Eldrup at underrette bestyrelsen om de særdeles guldrandede ansættelseskontrakter, lønforhøjelser og aftrædelsesordninger, som han giver til især ”Barylen”. Efter mange års tiltagende mistillid mellem Eldrup og Fritz Schur, får han så silkesnoren i 2001.

[Anders Eldrup har stadig en finger med i spillet og vil klart gå over i historien som ikke bare en reformator, men måske snarere en grøn revolutionær](#)

Bogens giver kun Eldrups version af det dramatiske forløb, og det ville have løftet historien, hvis daværende finansminister og nuværende adm. direktør på Børsen, Bjarne Corydon, og dennes departementschef, David Hellemann, havde bidraget til at nuancere begivenhedsforløbet en anelse. Det har de ikke ønsket.

Anders Eldrup får en hårdhændet behandling. Bliver hængt ud i offentligheden, mens DONG's bestyrelse med hæderkronede personer som Novos direktør, Lars Rebien Sørensen og Mr. Good Governance himself, Lars Nørby Johansen, næppe havde deres *finest hours*, da de forsøgte at tilbageholde Eldrups fratrædelsesløn på 8,7 mio. kr.

Den perfekte embedsmand

Anders Eldrup er stadig den perfekte embedsmand. Han undres – og er givetvis også bitter – over mange fra den gamle DONG's bestyrelse, men han holder sig

pænt i skindet. Danmark er et lille land og *Old Men's Network* løber trods alt stadig ind i hinanden.

Et langt liv på stengangene i finansministeriet har også lært ham, at man kommer længst og får sine holdninger igennem ved at være bedre klædt på end de andre. Ved at have analyseret situationen og ved at have de stærkeste argumenter. Ikke ved at råbe højest eller surmule.

Anders Eldrup er gift med Merete Eldrup, Tv2's mangeårige direktør og nu bestyrelsesmedlem i en række af landets største virksomheder. Der er 15 år forskel mellem Anders og Merete, som han startede med at kurtisere i Finansministeriet under Henning Dyremose. Et sandt *Power Couple*.

Anders Eldrup er ude på en grøn mission, og som verden har udviklet sig siden DONG-tiden tyder alt på, at han har lagt sig i det helt rigtige spor. Anders Eldrup har stadig en finger med i spillet og vil klart gå over i historien som ikke bare en reformator, men måske snarere en grøn revolutionær.

[Læs mere af politisk redaktør Frank Korsholm på POV her.](#)

Frank Korsholm

Frank Korsholm er journalist og rådgiver samt konsulent. Han har blandt andet arbejdet som politisk redaktør og lederskribent på Børsen. Han har også været pressechef for de Konservative samt særlig rådgiver og taleskriver for bl.a. tre mi